

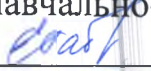

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОХТИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

 Олена Гавриш

29.08. 2025 року

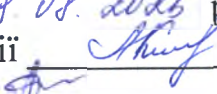
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фондовий ринок

Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Освітньо-професійна програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Форма навчання	денна
Загальна кількість годин / кредитів ECTS	90 / 3
Характеристика навчальної дисципліни	Обов'язкова
Форма семестрового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
Інформація про викладача, контактна інформація	Любов Прогонна, викладач вищої категорії
Розміщення курсу	https://dev1.ocsnau.net/course/view.php?id=107

Силабус розглянуто на засіданні циклової комісії економічних спеціальностей

Протокол № 1 від 28.08.2025 року

Голова циклової комісії Анна КОГУТ

Викладач Любов ПРОГОННА

1.МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни	Формування у студентів системи знань, що дозволяють їм скласти об'єктивне уявлення про загальні засади функціонування фондового ринку, його структуру і принципи роботи учасників, нормативно-правове забезпечення; визначення особливостей регулювання та ліцензування діяльності професійних учасників фондового ринку; розкриття особливостей обігу різних видів фінансових інструментів на фондовому ринку; визначення особливостей використання професійних програмних продуктів для торгівлі цінними паперами; розкриття підходів до оцінювання фінансових інструментів на фондовому ринку; розкриття особливостей процесу прийняття торгівельних рішень на фондовому ринку; отримати системну інформацію про діяльність на фондовому ринку, особливості розвитку фондових ринків у різних країнах світу та Україні.
Завдання вивчення дисципліни	Сприяти розумінню загальних положень, принципів і методів, загальних умов функціонування фондового ринку; розвиток здібностей і формування навичок, що дозволяють здійснювати діяльність на сучасному фондовому ринку.

2. Компетентності та результати навчання

Загальні компетентності	ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
Програмні результати навчання	РН 5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. РН 11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати їх на практиці. РН 12. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

3. Пререквізити

Передумова для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Маркетинг», «Менеджмент», «Фінанси підприємства», «Фінанси, гроші і кредит».

4. Постреквізити

Після набуття теоретичних знань та практичних навичок з дисципліни переходити до вивчення наступних дисциплін: «Управління витратами», «Комерційна діяльність та логістика», «Біржова діяльність».

5.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістовних модулів, тем	Всього годин	Аудиторні			Самостійна робота
			лекції	практичні	семінарські	
1	2	3	4	5	6	7
	Модуль 1	18	10	2	4	2
1	Розділ 1. Загальні основи та технології фондового ринку					
2	Тема 1. Суть фондового ринку	2	2			
3	Тема 2. Види фондових ринків.	2	2			
4	Тема 3. Історія виникнення фондового ринку.	2			2	
5	Тема 4. Інститути фондового ринку	4	2		2	
6	Тема 5. Професійна діяльність на фондовому ринку.	4	2			2
7	Тема 6. Основні операції фондового ринку.	4	2	2		
	Модуль 2	22	10	6	2	4
8	Розділ 2. Фондова біржа					
9	Тема 7. Фондова біржа.	4	2			2
10	Тема 8. Фондові операції на біржі.	2	2			
11	Тема 9. Біржові індекси	2	2			
12	Тема 10. Фондові біржі світу	2			2	
13	Розділ 3 Цінні папери					
14	Тема 11. Цінні папери та їх класифікація.	4	2	2		
15	Тема 12. Ринок акцій.	8	2	4		2
	Модуль 3	20	10	2	4	4
16	Тема 14. Ринок облігацій	6	4	2		
17	Тема 15. Ринок векселів	2	2			
18	Тема 16. Державні та муніципальні цінні папери. Інвестиційні сертифікати	2	2			
19	Тема 17. Формування портфелю цінних паперів.	2			2	
20	Тема 18. Ризик вкладень у цінні папери	4			2	2
21	Тема 19. Державне регулювання ринку цінних паперів	4	2			2
22	Екзамен	30				30
	Всього	90	30	10	10	40

6. ТЕМИ ТА ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ З/П	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1	
1	Тема 1. Суть фондового ринку. 1. Суть фондового ринку. 2. Функції фондового ринку. 3. Структура фондового ринку	2
2	Тема 2. Види фондових ринків 1. Організований та неорганізований 2. Первинний і вторинний. 3. Міжнародні, національні та локальні ринки. 4. Фондові ринки в залежності від технології торгівлі.	2
3	Тема 4.1. Інститути фондового ринку 1. Суть фінансових інститутів. 2. Види фінансових інститутів 3. Інфраструктура фондового ринку.	2
4	Тема 5.1 Професійна діяльність на фондовому ринку. 1. Види професійної діяльності. 2. Функції учасників фондового ринку	2
5	Тема 6. Основні операції фондового ринку. 1. Операції з цінними паперами. 2. Фондові операції.	2
	Модуль 2	
6	Тема 7.1. Фондова біржа. 1. Загальна характеристика фондової біржі. 2. Функції фондової біржі. 3. Правила фондової біржі.	2
7	Тема 8. Фондові операції на біржі. 1. Біржові угоди. 2. Процес виконання біржових угод. 3. Біржові фондові індекси.	2
8	Тема 9.1 Біржові індекси. 1. Суть біржових фондових індексів та їх характеристика. 2. Функції фондових індексів. 3. Види фондових індексів.	2
9	Тема 11.1. Цінні папери та їх класифікація. 1. Сутність і характеристика цінних паперів. 2. Класифікація цінних паперів. 3. Функції цінних паперів.	2
10	Тема 12.1. Ринок акцій. 1. Акціонерна організаційно-правова форма підприємств.	2

	2. Акції та їх види.	
	Модуль 3	
11	Тема 14,1. Ринок облігацій. 1. Поняття облігацій як боргових цінних паперів. 2. Види облігацій	2
12	Тема 14.2 Регулювання операцій з облігаціями. 1. Державне регулювання ринку облігацій. 2. Правозастосування ринку облігацій.	2
13	Тема 15 Ринок векселів. 1. Економічний зміст, види і функції векселів. 2. Характеристика обігу векселів.	2
14	Тема 16 Державні та муніципальні цінні папери. Інвестиційні сертифікати 1. Державні цінні папери. 2. Муніципальні цінні папери 3. Суть інвестиційного сертифіката. 4. Приватизаційні цінні папери	2
15	Тема 17. Формування портфеля цінних паперів 1. Суть формування портфеля цінних паперів. 2. Основні принципи формування. 3. Класифікація портфелів цінних паперів.	2
	Разом	30

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення з основними положеннями ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів)- депозитарної та клірингової діяльності	2
2	Ознайомлення з правовою базою в сфері цінних паперів. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок.»	2
3	Основні показники характеристики акцій	2
4	Розрахунок доходу на акції.	2
5	Вартісна оцінка та доходність облігацій.	2
	Разом	10

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Історія виникнення фондового ринку.	2
2	Тема 2. Інститути фондового ринку	2

3	Тема 3. Фондові біржі світу	2
4	Тема 4. Ризик вкладень у цінні папери.	2
5	Тема 5. Державне регулювання ринку цінних паперів	2
	Разом	10

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Вид навчальної діяльності	Форма контролю	Кількість годин
1	Управління активами.	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	2
2	Біржовий ринок.	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	2
3	Розміщення акцій	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	2
4	Хеджування.	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	2
4	Організація інституційного регулювання фондового ринку.	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	Усне опитування. Питання включені до модульного тестування	2

Екзамен			30
Разом			40

9. ВИДИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Види контролю:

- **Поточний** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування, виконання різнорівневих завдань,).
- **Модульний** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування, виконання різнорівневих завдань).
- **Підсумковий** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування, виконання різнорівневих завдань, відтворення виробничих ситуацій , письмова контрольна робота, диференційований залік).

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Фондовий ринок» здійснюється за національною чотирибальною шкалою.

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно» («5»)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється у повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Студент активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом з дисципліни «Фондовий ринок», здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичні завдання виконує правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом. Під час модульного контролю здійснюється тестовий контроль на платформі Moodle . Якщо студент отримав 86-100 балів – оцінка 5 (відмінно) .
«Добре» («4»)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з фондового ринку, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити

	висновки. Студент активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточні, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів. Під час модульного контролю здійснюється тестовий контроль на платформі Moodle . Якщо студент отримав 70 - 85 балів – оцінка 4 (добре) .
«Задовільно» («3»)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з теми дисципліни «Фондовий ринок», виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти, події, робити висновки, але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача. Дає не повні відповіді на заняття. Під час модульного контролю здійснюється тестовий контроль на платформі Moodle . Якщо студент отримав 50- 69 балів – оцінка 3 (задовільно) .
«Незадовільно» («2»)	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповідні на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітленні неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичних завданнях припущенні суттєві помилки. Під час модульного контролю здійснюється тестовий контроль на платформі Moodle . Якщо студент отримав менше 50 балів – оцінка 2 (незадовільно) .

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

БАЗОВА

1. В. Базилевич. Фондовий ринок . Підручник . Книга 1 .К.: Знання ,2016 р., 621 с.

2. В. Базилевич. Фондовий ринок .: Підручник . Книга 2. К.: Знання ,2016 р., 595 с.
3. Пальчевич Г.Т., Подплетний В.В. Ринок цінних паперів: Навч. посібник. – Кіровоград: ТОВ ПВЦ “Мавік”, 2002. – 238 с.
4. Фінансовий ринок: Навч. посібник за заг.ред. Арутюнян С.С. / Арутюнян С. С., Добриніна Л.В. та інші – К : Гуляєва В.М., 2018 – 484 с.
5. Мендрул О. Г., Шевчук І. А. Ринок цінних паперів: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 1998. — 152 с
6. Мозговий О.М. Фондовий ринок: Навч.-метод, посіб. для самост. вивч. дисц. —К: КНЕУ, 2001.- с.346
7. Пасічник В.Г., Акіліна О.В. Ринок цінних паперів: Навч. посіб. — К: Центр навч. літ., 2005.
8. Біржовий фондовий ринок в Україні: навч. посібник. Бурмака М. О, Бутенко Д. С., Долінський Л. Б. та ін. К.: АДС УМКЦентр, 2014. 412 с.
- 9.Поважний О. С. Цінні папери і фондовий ринок : навч. посіб. / О. С. Поважний, Н. С. Орлова, А. Л. Свечкіна. 2-ге вид., виправл. і допов. Львів : Магнолія 2006, 2012. 360 с.
10. Рамський А.Ю., Жукова Ю.М., Обушний С.М. Ринок цінних паперів у питаннях та відповідях : навч. посіб. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. — 228 с.

ДОПОМІЖНА

1. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Фондовий ринок» для бакалаврів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. екон. аналізу і фін. – Д. : НТУ «ДП», 2019. – 101 с.

12.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>
2. Національна комісія з цінних паперів на фондового ринку
<https://www.nssmc.gov.ua/>
3. Сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL:
<http://www.me.gov.ua>
5. Сайт Міністерства фінансів України: <http://www.minfin.gov.ua>
6. Офіційний сайт Національного банку України:
<http://www.bank.gov.ua>
7. Сайт Державної податкової адміністрації. URL:
<http://www.sta.gov.ua>
8. Сайт про податкову систему України. URL: <http://www.tax.com.ua/>
9. Торговельно-промислова палата України. URL:
<http://www.ucci.org.ua>
10. Український фінансовий сервер: <http://www.ufs.kitv.ua/>
11. Фінансові новини. URL: <http://www.ingfn.com.ua/>

13.ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього процесу, права тощо;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (*довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо*). Практичні роботи, модулі, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Ліквідація заборгованості з дисципліни здійснюється згідно з графіком ліквідації академічних заборгованостей у ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ»

Політика щодо академічної доброчесності. У процесі навчання та при виконанні практичних робіт, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування.

Політика щодо викладання. В основу викладання навчальної дисципліни покладено комунікативний метод. Курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь – який зручний для них час, а для здобувачів освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.

Форми та методи навчання:

Під час лекційних годин використовується: розповідь – оповідна, описова форма розкриття навчального матеріалу; пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу; бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять; ілюстрація – для розкриття явищ і процесів через їх символічне зображення(малюнки, схеми, графіки, слайдові презентації у

програмі Microsoft Office PowerPoint).

Під час практичних занять використовуються: робота в малих групах, мозкові атаки, презентації, метод практичних розрахунків.

Самостійна робота: опрацювання літератури (основної, додаткової), конспектування матеріалу, підготовка доповідей фахового спрямування, підготовка до практичних занять, виступи з презентаціями .